

श्रौङ्गाः पौण्ड्राः सैमिकताः पार्वतीयाश्च मारिषः । अथापरे जनपदा दक्षिणा भरतर्षभ । १९५

द्राविडाः करलाः प्राच्याः मूषिका वनवासकाः । कर्णाटका माहिषका विकल्पा मूषकास्तथा । १९६

जिह्निका कुन्तलाश्चैव सौहृदा नलकाननाः । कौकुटकास्तथा चोला कौङ्कणा मालवानकाः । १९७

समङ्गाः करकाश्चैव कुकुराङ्गारमारिषाः । ध्वजिन्युत्सवसङ्केतास्त्रिगर्ताः शाल्वसेनयः । १९८

बकाः कोकरकाः प्रोष्टा समवेगवशास्तथा । तथैव विन्धचुलकाः पुलिन्दाः कल्कलैः सह । १९९

मालवा मल्लवाश्चैव तथैवापरवल्गभाः । कुलिन्दाः कालवाश्चैव कुण्डकाः करटास्तथा । २००

मूषकास्तनवालाश्च सनीयाघटसृञ्जयाः । अलिन्दाः पाशिवाटाश्च तनयाः सुनयास्तथा । २०१

दशीविदर्भाः कान्तीकास्तङ्गणाः परतङ्गणाः । उत्तराश्चापरे खेच्छाः क्रूरा भरतसत्तम । २०२

यवनाश्चीनकाश्चोजा दारुणा खेच्छजातयः । सहद्राहाः कुलत्याश्च हनाः पारसिकैः सह । २०३

तथैव रमणाश्चीनास्तथैव दशमालिकाः । चत्त्रिया योनिवेशाश्च वैश्यशूद्रकुलानि च । २०४

शूद्राभीराश्च दरदाः काश्मीराः पत्तिभिः सह । खशीराश्चान्तचाराश्च पङ्कवा गिरिगङ्गराः । २०५

आचेयाः सभरद्वाजास्तथैव स्तनयोषिकाः । प्रोषकाश्च कलिङ्गाश्च किरातानाश्च जातयः । २०६

तोमरा हंसमार्गाश्च तथैव करभञ्जकाः । एते चान्ये जनपदाः प्राच्योदीच्यास्तथैव च । २०७

उद्देशमात्रेण मया देशाः सङ्कीर्त्तिता विभो । यथागुणं बलञ्चापि त्रिवर्गस्य महाफलं । २०८

दुह्येत धेनुः कामधुक् भूमिः सम्यगनुष्ठिता । तस्यां गृह्णन्ति राजानः शूरा धर्मार्थकेविदाः । २०९

ते त्यजन्त्याहवे प्राणान् वसुगृह्णास्तरस्त्रिनः । देवमानुषकायानां कामं भूमिः परायणं । २१०

अन्योऽन्यस्यावलुम्पन्ति सारमेया यथामिधं । राजन्या भरतश्रेष्ठ भोक्तुकामा वसुन्धरं । २११

न चापि तृप्तिः कामानां विद्यतेऽद्यापि कस्यचित् । तस्मात्परियहे भूमेर्धत्ते कुरुपाण्डवाः । २१२

साम्ना भेदेन दानेन दण्डेनैव च भारत । पिता भ्राता च पुत्राश्च खन्यौश्च नरपुङ्गव । २१३

भूमिर्भवति भूतानां सम्यगच्छिद्रदर्शना । २१४

इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि जम्बूखण्डविनिर्माणपर्वणि भारतीयनद्यादिनामकथने नवमोऽध्यायः ॥ ६ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ भारतस्यास्य वर्षस्य तथा हैमवतस्य च । प्रमाणमायुषः स्रुत बलञ्चापि शुभाशुभं । २१५

अनागतमतिक्रान्तं वर्त्तमानञ्च सञ्जय । आचक्ष्व मे विस्तरेण हरिवर्षं तथैव च । २१६

॥ सञ्जय उवाच ॥ चत्वारि भारते वर्षे युगानि भरतर्षभ । कृतं त्रेता द्वापरञ्च त्रिव्यञ्च कुरुवर्द्धन । २१७

पूर्वं कृतयुगं नाम ततस्त्रेतायुगं प्रभो । संचेपात् द्वापरस्याथ ततस्त्रिव्यं प्रवर्त्तते । २१८

चत्वारि तु सहस्राणि वर्षाणां कुरुसत्तम । आयुःसङ्ख्या कृतयुगे संख्याता राजसत्तम । २१९

तथा त्रीणि सहस्राणि त्रेतायां मनुजाधिप । द्वे सहस्रे द्वापरे च भुवि तिष्ठन्ति साम्प्रतं । २२०

न प्रमाणस्थितिर्ह्यस्ति त्रिव्येऽस्मिन् भरतर्षभ । गर्भस्थाश्च म्रियन्तेऽत्र तथा जाता म्रियन्ति च । २२१

महाबला महासत्त्वाः प्रज्ञागुणसमन्विताः प्रजायन्ते च जाताश्च शतशोऽथ सहस्रशः । २२२

जाताः कृतयुगे राजन् धनिनः प्रियदर्शनाः । प्रजायन्ते च जाताश्च मुनयो वै तपोधनाः । २२३